

Психологія фінансової поведінки

Мета вивчення дисципліни: полягає в тому, щоб студенти засвоїли основні поняття та закономірності психології фінансової поведінки, зрозуміли механізми прийняття фінансових рішень, вплив психологічних чинників на економічну діяльність особистості, а також навчилися аналізувати та прогнозувати фінансову поведінку людей залежно від їх індивідуально-психологічних особливостей, соціального середовища та життєвого досвіду.

Завдання вивчення дисципліни:

- 1.засвоєння основних категорій та понять, пов'язаних із психологією фінансової поведінки;
- 2.вивчення психологічних механізмів прийняття фінансових рішень;
- 3.оволодіння знаннями про вплив когнітивних упереджень, емоцій та мотивації на фінансову поведінку; аналіз економічних, соціальних і психологічних чинників формування фінансових установок і стратегій;
- 4.формування навичок аналізу фінансової поведінки; оволодіння базовими методами психологічного впливу, консультування та підвищення фінансової грамотності особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати:

- основні поняття, теорії та підходи до вивчення психології фінансової поведінки;
- психологічні та когнітивні механізми прийняття фінансових рішень і формування фінансових звичок;
- основні фактори, що впливають на фінансову поведінку, та критерії оцінки фінансової грамотності;
- типи фінансової поведінки особистості та їх психологічні особливості (ризикова, заощадлива, імпульсивна, стратегічна тощо);
- вплив економічного, соціального та життєвого досвіду на емоційну, когнітивну та поведінкову сфери фінансових рішень;
- основні підходи до психологічного консультування, підвищення фінансової грамотності та корекції деструктивних фінансових стратегій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти:

- здійснювати комплексну психологічну оцінку фінансової поведінки та фінансового стану осіб;
- ідентифікувати та диференціювати типи фінансових стратегій і поведінкових патернів відповідно до сучасних теорій фінансової психології;
- аналізувати вплив психологічних, соціальних та життєвих факторів на фінансові рішення та поведінкові реакції;
- застосовувати базові та спеціалізовані методи психологічного консультування, підтримки та корекції фінансових звичок;
- використовувати навички мотиваційного та когнітивного консультування для підвищення фінансової грамотності та самоконтролю;
- приймати обґрунтовані рішення щодо психологічного супроводу клієнтів у питаннях фінансового планування та поведінкових фінансових стратегій;
- ефективно взаємодіяти в мультидисциплінарній команді фахівців (психологів, фінансових консультантів, соціальних працівників)

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретичні основи психології фінансової поведінки

Поняття фінансової поведінки та основні підходи до її вивчення.

Види фінансових рішень і їхній вплив на життя людини.

Тема 2. Психологічні механізми прийняття фінансових рішень

Механізми формування фінансових звичок і установок.

Фактори ризику фінансових помилок та захисні психологічні стратегії.

Тема 3. Фінансові установки та оцінка поведінки.

Виявлення типових фінансових стратегій (заощадлива, ризикова, імпульсивна, стратегічна).

Методи оцінки фінансової поведінки та прийняття рішень.

Тема 4. Грошові сценарії та архетипи фінансової поведінки

Основні грошові сценарії: як дитячий досвід та сімейні установки формують ставлення до грошей.

Грошові архетипи особистості: «Збирач», «Щедрий», «Інвестор», «Ризикований гравець» та інші.

5. Психологічна підтримка та консультування у фінансовій сфері

Основні підходи до психологічного консультування у питаннях грошей.

Методи підвищення фінансової грамотності, мотиваційного та поведінкового впливу.

Тема 6. Фінансові поведінкові патерни у різних життєвих ситуаціях

Вплив криз, непередбачуваних витрат та фінансового стресу на поведінку та прийняття рішень.

«Пастки розуму»: чому люди роблять фінансові помилки навіть із хорошими намірами.